

Stichting Agapè
Puntenburgerlaan 91-B
3812 CC AMERSFOORT

JAARVERSLAG 2016

RAPPORT

Inzake jaarverslag 2016

JAARVERSLAG 2016

INHOUD	Paginanummer
<u>1. Bestuurs- en directieverslag</u>	
1.1 Algemeen	4
1.2 Activiteiten en financiële positie	6
1.3 Informatie over bestuur en Raad van Toezicht	14
1.4 Verslag toezichthoudend orgaan	15
1.5 Toekomstparagraaf	17
<u>2. Jaarrekening 2016</u>	
2.1 Balans per 31 december	20
2.2 Staat van baten en lasten	22
2.3 Resultaatbestemming	23
2.4 Kasstroomoverzicht	24
2.5 Overzicht baten- en lastenverdeling	26
2.6 Grondslagen van waardering en van bepaling van het resultaat	30
2.7 Toelichting op de balans per 31 december	34
2.8 Toelichting op de baten	42
2.9 Toelichting op de lasten	45
<u>3. Overige gegevens</u>	
3.1 Controleverklaring	52

1. BESTUURS- EN DIRECTIEVERSLAG

1.1 Algemeen

1.1.1 Stichting Agapé (voorheen Instituut voor Evangelisatie)

De stichting staat in het handelsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Utrecht ingeschreven onder nummer 41177239. De statutaire naam van de stichting luidt: Stichting Agapé (voorheen Instituut voor Evangelisatie) en is statutair gevestigd te Doorn, kantoorhoudend in Amersfoort. De rechtsvorm is de vorm van een stichting.

1.1.2 Omschrijving van de doelstelling

Agapé is een beweging in de Kerk die Gods liefde laat zien en zijn waarheid laat horen in Nederland. Agapé mobiliseert christenen om actief invulling te geven aan de Grote Opdracht van Matteüs 28: "Ga en maak discipelen". Daarbij daagt Agapé mensen in Nederland uit om te Geloven, te Groeien en te Gaan.

Geloven: Vanuit onze beweging met mensen zoeken we hen op waar ze zijn, en sluiten we ons aan bij hun leefwereld. We delen ons leven met hen en wijzen hen op Jezus. Mensen leren zichzelf kennen, en leren hun vertrouwen te stellen op de genade van God, die zichtbaar wordt in Jezus' dood en opstanding.

Groeien: We investeren in de levens van mensen die Jezus hebben leren kennen. We volgen hierbij het voorbeeld dat Jezus gaf. We helpen christenen om hun leven vorm te geven door hen te helpen groeien in karakter, competenties en beweging. We gaan met mensen op zoek naar hun plek in de kerk en in de samenleving, zodat zij hun bestemming ontdekken.

Gaan: We sporen (groepen) christenen aan om anderen te helpen ontdekken wat het is om te leven met Jezus. We leren hen om hun leven te delen in hun eigen omgeving, of op de plek waar God hen naartoe stuurt. Zo krijgen steeds meer mensen de kans om te geloven, te groeien en te gaan.

Als Agapé streven we ernaar hierom bekend te staan:

- We zijn op Jezus gericht: Het is ons verlangen om in alles wat we doen op Jezus gericht te zijn. Dat betekent dat we niet onszelf of onze plannen op de eerste plek zetten, maar Jezus. Hij is degene die ons de opdracht geeft.
- We zijn bewogen: De liefde die God ons geeft, maakt ons bewogen met anderen. Ze zet ons in beweging. Daarom willen we ons leven delen met anderen, ook met mensen die anders zijn dan wij.
- Wat we doen is relevant: We communiceren en handelen op manieren die cultureel acceptabel, begrijpelijk en aantrekkelijk zijn, maar zonder concessies te doen op de inhoud van de Bijbel.
- We nemen initiatief, delen en dragen over: We stellen anderen zoveel mogelijk in staat om te doen wat wij doen. Niet alleen qua persoonlijke geloofsoverdracht, maar ook door het delen en overdragen van concepten en activiteiten.

Ons doel is bereikt wanneer iedereen in Nederland iemand kent die Jezus volgt, en diegene is toegerust om Jezus aan anderen bekend te maken. De doelstellingen voor de komende jaren zijn uitgewerkt in een visie en beleidsdocument.

Stichting Agapé heeft als statutaire doelstelling: de bevordering van de verkondiging van het Evangelie van Jezus Christus en stelt zich op de grondslag van Gods onfeilbaar Woord, de Bijbel.

Agape is een juridisch zelfstandige stichting die haar doelen tracht te verwezenlijken in samenwerking met Agapé Europe e.V. (deel uitmakende van Campus Crusade for Christ te Orlando, USA).

1.1.3 Samenstelling Raad van Toezicht en directie:

Raad van Toezicht

Voorzitter	: De heer dr. ir. Robert A. de Bruijn (van 1-1-'12 tot 1-5-'15 en vanaf 1-11-'15)
Lid	: De heer Javier F. García (Spanje) (vanaf 1-1-'12)
Lid	: De heer Hans van Groningen (vanaf 1-5-'16)
(vice) Voorzitter	: De heer mr. Henk P. Medema (vanaf 1-1-'14; Voorzitter van 1-5-'15 tot 1-11-'15)
Lid	: Mevrouw Jolanda Oosterom (vanaf 1-1-'15)
Lid	: De heer Tamme de Vries (vanaf 1-5-'16)

De heren Hans van Groningen en Tamme de Vries hebben vanaf 1 september 2015 als kandidaatlid deelgenomen aan de Raad van Toezicht. Hans Pruis heeft als waarnemer van Agape Europa regelmatig vergaderingen van de Raad van Toezicht bijgewoond.

Directie

Algemeen Directeur	: De heer ds. Duurt Vonck	(vanaf 1-11-'15)
Operationeel Directeur	: De heer Frits Baksteen	(vanaf 1-5-'15)
Directielid LDHR	: De heer Heiko van den Broek	(vanaf 1-11-'15)

1.1.4 Statutenwijziging

Gedurende het verslagjaar zijn de statuten niet gewijzigd.

1.2 Activiteiten en financiële positie

1.2.1 Activiteiten van financieel belang

2016 was voor Agapé een jaar waarin gewerkt is aan de basis voor de toekomst. Er is hard gewerkt om goed zicht te krijgen op financiële stromen. Verschillende bewegingen hebben met name intern hard gewerkt om producten en diensten te verbeteren door materiaal te schrijven, nieuwe contacten aan te gaan en (online) tools te ontwikkelen.

Financieel verslag

2016 is in financieel opzicht conform verwachtingen met een negatief saldo van -€ 75.136,- afgerond. Gedurende het jaar bleek dat de inkomsten achterbleven ten opzichte van de verwachtingen, maar door strakke kostensturing, met name bij de centrale organisatie, zijn de jaarresultaten uiteindelijk toch conform begroting. Belangrijkste reden voor de achterblijvende inkomsten, was dat er sprake was van langlopende vacatures en daardoor structurele onderbezetting op Communicatie.

Ook voor 2017 is een tekort begroot. Dit komt voort uit strategische keuzes vanuit het verleden waardoor de inkomsten onvoldoende zijn om de noodzakelijke kosten te kunnen voldoen. De strategische koers voor de komende jaren zet dan ook in op structurele verhoging van de inkomsten en een blijvend efficiency-beleid om kosten zo laag mogelijk te houden. Doordat er inmiddels goed zicht is op de financiële lijnen, en er voor 2017 en 2018 strategische keuzes zijn gemaakt om de structurele inkomsten te vergroten is de Raad van Toezicht akkoord met de negatieve begrotingen van 2016 en 2017.

De strategische keuzes hebben niet alleen op governance betrekking. De nieuwe directeur Duurt Vonck heeft in 2016 veel ingezet op externe relaties voor strategische positiebepaling en samenwerkingen voor de toekomst. Van daaruit is in de 2e helft van 2016 het gesprek ingezet voor de strategische uitwerking van de visie die in 2015 is opgesteld.

De overtuiging is dat Agapé in de komende jaren een belangrijkere rol gaat spelen in relatie tot kerken en individuele christenen, waarmee Agapé zichtbaarder wordt en zich ook meer mensen (financieel) gaan verbinden met Agapé.

Gedurende het jaar 2016 zijn de volgende activiteiten met financieel belang uitgevoerd. Deze zijn vermeld conform de in de kostenverdeelstaat opgenomen indeling.

Athletes in Action

Het Athletes in Action team bestond in 2016 uit omstreeks 33 Agapé medewerkers en wordt geleid door Wouter de Vos. In 2016 is het merendeel van de medewerkers van AIA naar Amersfoort gekomen en is er een klein kantoorpand in Groningen aangehouden. Enkele back-office activiteiten zijn ondergebracht bij de centrale organisatie.

In 2016 heeft AIA zich gericht op 3 terreinen:

- Bouwen van sports communities.
Er waren dit jaar 17 sports communities actief in Groningen (6), Drachten, Zwolle (2), Ede, Houten, Barneveld, Den Haag, Enschede (2), Amstelveen, Hoogezand. 16 nieuwe leiders zijn getraind en er zijn 3 forum bijeenkomsten gehouden voor coaching en training. Iedere week participeren 168 vrijwilligers in de sports communities en nemen er 420 niet christelijke jongeren deel aan de activiteiten.
- Activeren van christelijke jongeren
In 2016 hebben ruim 900 jongeren deel genomen aan evenementen. Verder is er een vierdaags trainings evenement georganiseerd in juli met een extra trainingsdag voor teamleiders. In de mei en zomer vakanties hebben ruim 400 jongeren deel genomen aan een van de outreaches. Enkele tientallen jongeren hebben het @Lead programma gevolgd waarbij ze leiderschapskwaliteiten opdoen en leren anderen te laten groeien in discipelschap. Ook is er ingezet op meer inhoudelijke toerusting van jongeren via de Sportcommunity's en de events.
- Bereiken van topsporters.
In 2016 zijn er 9 huddles gestart waarin topsporters elkaar ontmoeten, bemoedigen en uitgedaagd worden te groeien in hun geloof. Daarmee worden ze op hun plek een 'gamechanger' door vanuit hun christelijke identiteit vorm te geven aan hun gedrag en daarmee Gods liefde zichtbaar te maken.

Agapé StudentLife

Het StudentLife team bestond in 2016 uit omstreeks 16 Agapé medewerkers en wordt geleid door Maarten Gast.

In de steden waar Agapé StudentLife nu aanwezig is, worden de activiteiten gericht op drie pijlers:

- Gesprekken op de campus (Mission Possible, actie groep).
- Gesprekken in communities van niet-christenen en christenen (Open Huis).
- Christelijke studenten helpen groeien en gaan door onderlinge ontmoetingen, gebed en het lezen van de Bijbel.

In 2016 was StudentLife actief in Rotterdam (staf), Leiden (staf), Tilburg (staf), Utrecht (staf), Wageningen, Nijmegen en Delft. Verder worden studenten van Navigators ondersteund in Haarlem, Zwolle en Amersfoort.

Internationaal heeft StudentLife ingezet op een beweging in Leuven en Antwerpen, België en is er een team van 4 personen actief in Kazan, Rusland.

Een Expedition team experimenteert met het starten van een StudentLife community in nieuwe steden. Daarbij is de insteek de Student-Led-Movement. Er wordt actief gezocht naar christelijke studenten op een universiteit waarbij zij uitgedaagd worden om zich te laten trainen en coachen om studentenleider te worden in hun stad. Hierbij worden zij ondersteund (door een website) met tools, coaching en conferenties. De insteek van Student-Led-Movement mocht in 2016 internationaal op aandacht rekenen waarbij Nederlandse Studentlife leiders in Amerika een presentatie hebben gegeven van deze aanpak.

IkzoekGod.nl

In 2016 hebben de nodige veranderingen zich voltrokken binnen IkzoekGod.nl. Het Jesus.net team is verzelfstandigd vanwege de volledig internationale focus, waarbij er voor Agapé juist de nadruk ligt op Nederland. Daarnaast nam het werk van Jesus.net ook een vlucht doordat ze zelf projecten gingen organiseren waarbij dat eerst ergens lokaal werd neergelegd. De stichting Jesus.net beheerde eerst alleen de rechten en is in 2016 verzelfstandigd tot een stichting die zelf internationaal activiteiten ontplooid.

De Nederlandse tak, IkzoekGod.nl is uiteraard onder Agapé gebleven en er is een gedegen Memorandum of Understanding geschreven en het partnerschapcontract is herzien. Het verzelfstandigen van Jesus.net heeft geresulteerd in het (gedeeltelijke) vertrek van 6 medewerkers. Ook voor de financiële resultaten heeft de verzelfstandiging van Jesus.net consequenties gehad, aangezien alle bestemmingsreserves behorende bij de activiteiten van Jesus.net zijn overgedragen. Voor de leiding van IkzoekGod.nl is Ron de Rover aangetrokken. Het team van IkzoekGod.nl bestond in 2016 uit 7 Agapé medewerkers.

Het team wordt ondersteund door ongeveer 80 e-coaches die aan belangstellenden het evangelie uitleggen en online vragen beantwoorden. In 2016 kwamen er geen nieuwe e-coaches bij.

In 2016 hebben 1.100 mensen de Waarom Jezus?-cursus gestart, en hebben 300 mensen de hele cursus afgemaakt. 100 mensen gingen na Waarom Jezus? verder met één van de andere online cursussen. We verstuurden 20 IkzoekGod-bijbels (Nieuwe Testament) aan mensen die de Waarom Jezus?-cursus deden en aangaven dat ze nog geen bijbel hadden. We koppelden 50 mensen op hun verzoek aan een Alpha-cursus in hun omgeving. 18 mensen gaven na het doen van de cursus aan verder te willen praten. We zijn met hen in gesprek gegaan en op hun verzoek hebben we hen in contact gebracht met een kerk, persoon, Alpha in hun omgeving en dachten we met hen mee over een goed vervolg.

De website IkzoekGod.nl werd ongeveer 221.000 keer bezocht. Het ging om 156.000 gebruikers. Er kwamen via onze Facebookpagina 43.000 bezoekjes binnen. Via Adwords waren dit er 62.000, en via Google zoeken 51.000. Via deze website hebben 270 mensen een vraag gesteld en daarmee is korter of langer e-mailcontact geweest. Voor ik-wil-dood.nl waren dat 240 mensen. Voor ik-wil-euthanasie.nl waren dat 125 mensen.

Per 31 december 2016 hadden we op de Facebook pagina van IkzoekGod.nl 31.345 volgers. Per week reageren zo'n 8.000 mensen op onze berichten op Facebook. Dat kan door middel van een vind-ik-leuk, reactie, deelactie of verder klikken naar een cursus. Gemiddeld bereiken we 2.000 mensen met een bericht dat wij op Facebook plaatsen.

Onze populairste berichten hebben een bereik van 30.000 tot 115.000 mensen.

In 2016 zijn nieuwe cursussen online gegaan. De cursus Laat pornografie achter je schreven zich ruim 200 mensen op in. De cursus Gebed werd samen met voorganger Ds. Ron van der Spoel vormgegeven die de video's insprak. Deze cursus mocht op media-aandacht rekenen en ruim 500 mensen schreven zich voor deze cursus in.

De app Like Jesus is in het Nederlands vertaald en te downloaden op je smartphone. Deze app kan gebruikt worden door christenen om hen te helpen hun geloof te verdiepen. Aan het begin van je gebruik vul je een vragenlijst in. De app wordt op deze manier op maat gemaakt met bemoedigingen en Bijbelteksten die passen bij waar jij op dit moment in je geloof staat.

We kregen van diverse mensen met wie eerder contact is geweest een reactie waarin ze aangaven wat er is gebeurd. Hier een aantal voorbeelden:

- Ik kan nu werkelijk zeggen: IK GELOOF IN JEZUS CHRISTUS.
- Ik weet nog niet helemaal wat ik geloof, maar toch heb ik veel aan dit gehad.
- Het is dus mogelijk dat ik ook Gods kind ga worden, dat er dus echt een hemel is, en dat mijn zonden en schuld verzoend zijn in God, ik heb meer rust meer blijdschap terug als ik aan God denk.
- Er zijn mij wat dingen duidelijker geworden en ik heb een begin gemaakt. Ik ga mijn weg vervolgen door hem te leren kennen. Dank aan de e-coach voor de hulp.
- Confronterend, meer dan ik had gedacht!
- Het geloof is voor mij nog een ontdekkingsreis waarin ik erg veel vreugde en kracht uit put.

Agapé StreetLink

Het StreetLink bestond in 2016 uit ongeveer 10 Agapé medewerkers. Jonathan Pellegrom is sinds 2015 de leider. In 2016 is er een samenwerking aangegaan met Streetlink Utrecht, die zelfstandig zijn ontstaan maar qua visie en werkwijze overeenkwamen met de werkwijze van Streetlink in Rotterdam.

Het StreetLinkteam in Rotterdam en Utrecht heeft 150 unieke kinderen en jongeren bereikt met het evangelie en in 75 kinderen en jongeren werd intensief geïnvesteerd. Wekelijks werd in 30 kinderen en 45 jongeren minimaal 1,5 uur geïnvesteerd. Totaal 12 jongeren zijn mee geweest naar 2 meerdaagse kampen en 40 jongeren uit verschillende kerken zijn betrokken in het werk. Het team in Rotterdam werkt nauw samen met het Leger des Heils.

StreetLink heeft in 2016 hard gewerkt aan ontwikkeling van het werk tot een overdraagbaar concept, om in 2017 te kunnen starten in nieuwe steden. Zo heeft Jonathan een handboek over missionair jongerenwerk geschreven dat tijdens de feestelijke presentatie aangeboden is aan de directeur van Youth for Christ, waarbij verschillende stichtingen en lokale politici aanwezig waren.

Ook zijn er contacten gelegd met Sportcommunity's van Athletes in Action en met de Stadsbewegingen omdat er goede mogelijkheden voor samenwerking zijn.

DESIGNjeleven

DESIGNjeleven team bestond in 2016 uit 5 Agapé medewerkers en werd ad interim geleid door Anja de Koning.

In 2016 hebben zo'n 25 groepen gedraaid, in onder andere Veenendaal, Groningen, Oosterhout, Rotterdam en Wapenveld. Divers dus, zowel in grote steden als in kleine dorpjes. Zowel met uitsluitend christenen, een mix van religies en een groep met moslima's. Omdat het materiaal gemakkelijk toepasbaar is en online begeleiding heeft, is er zelfs in Parijs een groep geweest! Ook online met begeleiding via skype en WhatsApp is opgestart. Hier zijn de eerste pilots van geweest.

Omdat het materiaal vrij verkrijgbaar is en niet iedereen zich aanmeldt, ontdekten we op een vrouwevent waar we met een stand aanwezig waren, dat er ook vrouwen persoonlijk in kleine groepjes aan de slag zijn gegaan. Deze groepjes draaien geheel zelfstandig. Daardoor is het meten van het effect lastig. Want ook al hebben we een Facebook pagina die redelijk goed bezocht en geliked wordt, dan nog laat lang niet iedereen van zich horen.

Wat is afgelopen jaar gerealiseerd?

- Intro film gepubliceerd
- Nieuwe website gelanceerd
- Pilot DESIGNchallenge (dag waarop vriendinnen met verschillende religieuze achtergrond in tweetallen werden uitgedaagd zich in elkaars wereld te verdiepen)
- Inspiratiedag met zo'n 10 groepsleiders

In 2016 is veel nagedacht over de strategie. Enerzijds is het verlangen meer niet-christelijke vrouwen te bereiken, anderzijds willen we daar christelijke vrouwen in meenemen. Er is gekozen om door samenwerkingsverbanden te zoeken meer christelijke vrouwen te bereiken en door het materiaal en de website te verbeteren interessanter te worden voor niet-christelijke vrouwen. Deze lijn wordt in 2017 voortgezet en dan zullen de vruchten hiervan zichtbaar van worden.

Team Operations

Het team operations bestaat uit ondersteunende afdelingen op Communicatie, Fondswerving, Financiën, Faciliteiten en IT en wordt geleid door Frits Baksteen. Het team bestond in 2016 uit omstreeks 10 medewerkers (ruim 5 FTE). Door langdurige ziekte van de financieel administrateur is er veel tijd en ook geld geïnvesteerd in het op orde houden van financiële administratie en rapportage. De lijn van 2015 is in 2016 doorgezet om in te zetten op kosten bewustzijn en op transparantie in de kosten structuur. Ook is er een model gemaakt waarin centrale kosten worden

Het fondswervingsteam heeft de fondswervingsactiviteiten gestroomlijnd en doelgerichter gemaakt, maar in 2016 heeft dit nog niet tot de resultaten geleid die gehoopt waren. Fondswerving is een zaak van lange adem. De mailingen en giften van structurele gevers hebben een goed resultaat gehad. De nieuwe gebieden van kerken en een bedrijsvennetwerk hebben daarentegen (nog) niet opgeleverd waarop ingezet was. Dit is mede veroorzaakt doordat gedurende heel 2016 de communicatie-afdeling onderbezet was. In 2017 zal zowel van uit Fondswerving als Communicatie aandacht zijn voor het (weer) op de kaart krijgen van Agapé bij de verschillende doelgroepen. De meeste bewegingen hebben financieel het jaar goed afgesloten kijkend naar het eigen bewegingsbudget (direct costing). In de komende jaren zal gestuurd worden richting een werkwijze waarbij dat de bewegingen ook verantwoordelijk worden voor de ondersteunende kosten die gemaakt worden ten behoeve van hun beweging, zoals huisvesting, PZ, administratie e.d. (full costing). Op communicatie hebben we gedurende het jaar geworsteld met vacatures en tekort aan menskracht. Inmiddels is een goede senior communicatiespecialist aangetrokken die in 2017 gaat beginnen. De communicatie heeft zich gedurende 2016 gericht op het hoogst noodzakelijke in mailings en de website. Wel is er een nieuwe email-nieuwsbrief voor de achterban geïntroduceerd om hen meer inhoudelijk op de hoogte te houden van wat er gebeurt.

Hierbij zijn ook de social media meer ingezet, zo wordt de nieuwsbrief ook direct via Facebook gedeeld.

LDHR

Naast allerlei lopende zaken zoals sollicitaties, contracten en ondersteuning van teamleiders, is er vooral veel tijd besteed aan het goed opzetten voor alle medewerkers van een "Staf Development Cyclus", een SDC. Uit het medewerkers tevredenheidsonderzoek in 2015 bleek onder andere dat er een hoge werkdruk was onder de medewerkers. Een aantal van dat soort zaken kunnen we in deze SDC ondervangen, zodat medewerkers duidelijker hun doelen hebben, beter kunnen functioneren en beter in beeld hebben waar ze zich in kunnen ontwikkelen. En als organisatie en teamleiders kunnen we dit ook beter begeleiden, waardoor uiteindelijk elke medewerker meer vrucht kan gaan dragen in Gods Koninkrijk en meer mensen God en de Heere Jezus beter kunnen leren kennen.

Global Contribution

Global Contribution omvat de zendingsactiviteiten van Agapé buiten de eigen landsgrenzen (met uitzondering van AIA). Dit betreft de volgende activiteiten:

- Lopend Vuur: de activiteiten van zendingspredikant en Agapé-medewerker Bram Krol. De voor zijn werk geworven fondsen worden doorgestort aan zijn ondersteunende stichting Facilite.
- Missions: de bijdrage van Agapé Nederland aan het Europese zendingsfonds van Agapé Europe. Uit dit fonds worden pioniersinitiatieven op het gebied van evangelisatie en discipelschap in voornamelijk Noord-Oost Europa gefinancierd.
- Team Kazan: vanuit Studentlife zijn 4 medewerkers uitgezonden naar de Russische stad Kazan om daar studentenwerk te gaan oprichten. Dit studentenwerk is ondergebracht bij New Life Rusland
- GAiN: geworven gelden die worden doorgestort naar zusterorganisatie stichting GAiN, de Nederlandse hulpverleningstak van Campus Crusade for Christ.
- Agapé Europa: we hebben enkele medewerkers die voor Agapé Europa actief zijn.

Slot opmerking

Als medewerkers van Agapé zijn we dankbaar dat we als onderdeel van de Kerk van Jezus Christus een bijdrage hebben kunnen leveren aan het bekend maken van Jezus. Het is een jaar van hard werken aan de basis geweest waarbij we geloven dat dit voor de langere termijn goede vruchten zal gaan geven. We weten ons daarin afhankelijk van God en zijn dankbaar dat we zien dat Hij aan het werk is in ons land en dat we daar deel van uit mogen maken. We zijn dankbaar voor de vele supporters en vrijwilligers die dit werk mogelijk hebben gemaakt door gebed en door ondersteuning van Agapé en haar medewerkers.

1.2.2 Kengetallen

	<u>2016</u> %	<u>2015</u> %
<i>Bestedingspercentage</i> Totaal van de bestedingen uitgedrukt in een percentage van de totaal van de baten.	98,0	80,5
<i>Percentage kosten fondsenwerving</i> Kosten van eigen fondsenwerving uitgedrukt in een percentage van de baten uit eigen fondsenwerving.	7,9	5,4

De stijging van het bestedingspercentage wordt veroorzaakt doordat Agapé in 2016 een negatief resultaat heeft en de standaardformule voor het bestedingspercentage hierdoor een onverwacht hoge uitkomst genereert.

Het percentage kosten besteed aan fondswerving vertoont een significante stijging ten opzicht van 2015. Dit wordt veroorzaakt doordat er gedurende 2016 een wijziging in de toerekeningsmethodiek van de kosten is doorgevoerd.

1.2.3 Beleid kosten en methoden fondsenwerving

De in 2015 geïntroduceerde focus en maatregelen op Fondswerving zijn in 2016 verder vormgegeven. Met name als gevolg van een gebrek aan capaciteit op Communicatie bleek het helaas niet haalbaar om de voor 2016 geprognoseerde inkomsten uit de verschillende nieuw op te bouwen segmenten te realiseren. Het percentage kosten voor fondswerving bedroeg in 2016 7,9%. Dit is significant hoger dan in 2015. De oorzaak daarvan ligt in een gewijzigde toerekeningsmethodiek van de kosten, in absolute zin zijn de kosten marginaal gestegen. In 2017 hopen we in gezamenlijkheid met het nieuwe Communicatie-team de bekendheid van Agapé in Nederland te vergroten en verder te bouwen aan steun voor het bereiken van Nederland met Gods blijde boodschap. Gelden die zijn/worden geworven voor een specifieke bestemming worden ook besteed binnen het doel waarvoor ze zijn gegeven. Middelen met een algemene bestemming worden aangewend binnen de budgettaire kaders van de stichting.

1.2.4 Beleid met betrekking tot omvang en functie van reserves en fondsen

Het financiële beleid van de stichting is erop gericht de negatieve continuïteitsreserve om te buigen naar een positieve reserve met een zodanige omvang dat de vaste lasten van de stichting minimaal 6 maanden lang uit deze reserve kunnen worden voldaan. De benodigde omvang is berekend op € 250.000. De laatste jaren kende de ontwikkeling van de continuïteitsreserve een licht positieve trend. In 2016 zijn we er niet in geslaagd om deze trend vast te houden, maar is de negatieve continuïteitsreserve (conform begroting) verder toegenomen. Deze neerwaartse beweging was reeds geprognostiseerd; in 2015/2016 is een meerjarenstrategie opgesteld om de financiële positie structureel te verbeteren (kosten omlaag, inkomsten omhoog). Deze strategie is momenteel in uitvoering. Kijkend naar de prognoses voor de komende jaren verwachten we ook in 2017 verder te moeten 'interen'. De verwachting is dat in de jaren daarna de vruchten van de structurele maatregelen zichtbaar zullen worden en de stichting als gevolg van dalende kosten en toenemende inkomsten weer positieve resultaten zal laten zien.

Voor medewerkers in loondienst met vriendenkring wordt aanvullend een fonds aangehouden om tijdelijke fluctuaties in giftenontvangsten op te kunnen vangen. Ultimo 2016 bedraagt dit fonds € 367.055,-.

Middelen die zijn gegeven met een specifieke bestemming, waarvan de realisatie over de jaargrens heen loopt, worden als een geormerkt bestemmingsfonds meegenomen naar het volgende boekjaar.

1.2.5 Beleggingsbeleid

Overtollige liquide middelen worden aangehouden op direct opvraagbare spaarrekeningen bij solide bankinstellingen.

1.2.6 Vrijwilligersbeleid

Bij de uitvoering van haar werkzaamheden maakt Agapé gebruik van de inzet van vrijwilligers. Om de kwaliteit van de werkzaamheden te waarborgen en de positie van de vrijwilligers te verduidelijken wordt sinds 2010 gewerkt met vrijwilligerscontracten en worden vrijwilligers door trainingen toegerust voor hun taken. In het nieuwe personeelsreglement wordt expliciet aandacht besteed aan vrijwilligers.

1.2.7 Risicobeheersing

Agapé heeft in de bedrijfsvoering voornamelijk te maken met risico's op het gebied van inkomstenontwikkeling, personele bezetting, veiligheid en reputatieschade.

De inkomstenontwikkeling wordt per maand gevolgd. Per kwartaal is er een go-no go vergadering met het leiderschapsteam waarin de huidige inkomsten en uitgaven worden besproken en er consequenties getrokken kunnen worden ten aanzien van de voortgang van bewegingen, projecten of zelfs de hele organisatie. Eveneens kan er tot herziening van bestedingen besloten worden.

De personele bezetting is een risicofactor vanwege de geringe omvang van de operationele afdeling en aangezien er veel processen en kennis niet is vastgelegd. In 2016 zijn de eerste stappen ondernomen om meer kennis vast te leggen, dit vraagt in de komende jaren nog substantieel aandacht.

De veiligheidsrisico's worden zijn beter onderkend en maken deel uit van de professionaliseringslag. De Europese organisatie wordt hierin geconsulteerd en ook wordt er in samenwerking met GAIN een veiligheidsbeleid geschreven en geïmplementeerd. Er is eveneens een Veiligheidscoördinator aangesteld.

In het kader van de privacy- en databeveiligings-wetgeving wordt aandacht gegeven aan het verder aanscherpen van het beleid op het vlak van data-protectie.

Tenslotte verdient reputatieschade aandacht. Er wordt transparant gecommuniceerd naar de achterban en in de directie vormt reputatie en communicatie een belangrijk aandachtspunt.

1.3 Informatie over bestuur en Raad van Toezicht

1.3.1 Taak en werkwijze van bestuur en Raad van Toezicht

Het bestuur is verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding van de stichting. Zij stelt jaarlijks een jaarplan en een begroting op binnen het kader van de meerjaren strategie. De Raad van Toezicht houdt toezicht op de uitvoering van dit jaarplan.

1.3.2 Bezoldigings- en vergoedingsbeleid

De salariskosten van de medewerkers van Agapé worden over het algemeen gedekt door giften uit een persoonsgebonden kring van ministry partners. De hoogte van het salaris en daarmee de omvang van de persoonlijke fondswerftarget, worden in overleg vastgesteld en mede bepaald door de persoonlijke kosten voor levensonderhoud. Dit geldt ook voor de algemeen directeur.

Leden van de Raad van Toezicht ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden.

1.3.3 Wijze benoemen en zittingsduur bestuur en Raad van Toezicht

De directie is benoemd voor onbepaalde tijd. Leden van de Raad van Toezicht worden benoemd voor 3 jaar en kunnen worden herbenoemd.

1.4 Verslag toezichthoudend orgaan

De Raad van Toezicht heeft tot taak om ten dienste van Agapé Nederland toezicht te houden op de directie, het door de directie uit te voeren beleid en op de algemene gang van zaken binnen Agapé. Dit toezicht heeft betrekking op visionaire en geestelijke aspecten, zakelijke en bedrijfsmatige aspecten, en de benoeming en het functioneren van de directie. De geestelijke koers en de vruchten van deze missie staan hierbij voorop, maar deze moeten natuurlijk wel ondersteund worden door gezonde exploitatie en bedrijfsvoering. Als Raad van Toezicht is het dus niet onze taak om te (be)sturen, maar om te (be)waken.

In 2016 bestond de Raad van Toezicht uit Robert de Bruijn, Henk Medema, Jolanda Oosterom, Javier Garcia (directeur van Agapé Europa), en de nieuwe leden Hans van Groningen en Tamme de Vries. De Raad werd daarbij regelmatig ondersteund door Hans Pruis als vertegenwoordiger van Agapé Europa.

De Raad is in 2016 vijf keer bij elkaar gekomen en heeft daarnaast een aantal korte telefonische vergaderingen gehouden. Bij de vergaderingen is doorgaans de directie aanwezig en worden voor specifieke onderwerpen ook anderen uitgenodigd. Buiten de vergaderingen om hebben de leden van de Raad ook geregeld contact met de directie en andere medewerkers van Agapé. De voorzitter van de Raad van Toezicht stelt in overleg met de Raad en de Directie de agenda van de vergaderingen vast en de Directie rapporteert voorafgaand aan de vergadering schriftelijk over alle onderdelen van de agenda. In dit verslag worden een paar onderwerpen die in de Raad aan de orde zijn geweest kort aangestipt.

Positionering en visie van Agapé

De missie van Agapé is om iedere inwoner van Nederland uit te dagen om te geloven, te groeien en te gaan. Het is onze overtuiging dat de Kerk hierin een belangrijke rol inneemt, en daarom willen we deze visie vorm geven in nauwe samenwerking met kerken in Nederland. In de Raad is hierbij gesproken over de rol van Agapé als geheel, de rol van de bewegingen Athletes in Action, StudentLife, IkZoekGod.nl, Streetlink en DESIGNjeleven, hoe deze samenwerkingen vorm gegeven kunnen worden en wat deze visie betekent voor onze externe communicatie.

Organisatie ontwikkeling

Een uitdagende missie vraagt om een solide organisatie. Dat wil zeggen dat er een stevig fundament gelegd moet worden qua mensen en middelen. Hierbij streven we naar een gebalanceerd nationaal leiderschapsteam waarin zowel de bewegingen als ondersteunende teams vertegenwoordigd zijn en op basis van gelijkwaardigheid wordt samengewerkt.

Financiële gezondheid

Door het negatieve eigen vermogen en de financiële ontwikkelingen van de laatste jaren, heeft de uitdaging van kostenbeheersing enerzijds en fondswerving anderzijds een hoge prioriteit. Hiervoor is het nodig om de interne capaciteit voor fondswerving en communicatie en de deskundigheid (op uitvoerend niveau) te versterken. De Raad is met de Directie van mening dat dit noodzakelijk is voor het herstel van de financiële positie. We hebben de verwachting dat deze aanpak in 2017 vruchten af zal leveren en dat vanaf 2018 een herstel van de eigen vermogen positie zal optreden.

Samenwerking met partner organisatie GAIN

GAIN (Global Aid Network) is de wereldwijde partnerorganisatie van Agapé op het gebied van hulpverlening. GAIN ziet het als haar roeping om in navolging van Christus de onvoorwaardelijke liefde van God in woord en daad zichtbaar te maken voor mensen in nood door noodhulp en ontwikkelingsprojecten. In het komende jaar zal deze partner relatie zowel op bestuurlijk als op praktisch niveau worden geïntensiveerd.

Wijze van toezichthouden

De manier van werken in de Raad heeft zich verder ontwikkeld: er is een jaaragenda opgesteld, er is een verdeling van aandachtspunten tussen de leden van de Raad afgesproken en er is een manier van werken geïntroduceerd waarbij de agenda van de Raadsvergaderingen wordt voorbereid door verschillende combinaties van leden van de Directie en de Raad.

1.5 Toekomstparagraaf

1.5.1 Vooruitblik

Financiën

Op basis van de langjarenplanning en de prognose met betrekking tot de financiële ontwikkelingen is voor 2017 een defensieve begroting opgesteld. De verwachtingen zijn dat 2017 financieel ook een moeilijk jaar zal zijn. Dit wordt veroorzaakt doordat sommige noodzakelijke kostenbesparingen pas op termijn gerealiseerd kunnen worden en de noodzakelijke stijging van inkomsten een lange aanlooptijd vraagt, die daarnaast wordt beïnvloed door de langdurige vacatures op kritische ondersteunende functies als Communicatie en Fondswerving. Als gevolg van de inspanningen in 2015 en 2016 zijn momenteel alle kosten transparant inzichtelijk en ligt er een goede basis in de aanpak van fondswerving. Het is onze verwachting dat, ondanks het feit dat we in 2017 verder voortborduren op de kostenbesparingen en het structureel verhogen van de inkomsten, het resultaat over 2017 opnieuw negatief zal zijn. Vanaf 2018 verwachten we weer een opwaartse trend in de cijfers, die de jaren daarna versterkt zichtbaar zal zijn.

Organisatie

In 2017 wordt het Leiderschapsteam verder uitgebouwd, zodat meer slagkracht ontstaat richting de nieuwe visie. Verder wordt aandacht besteed aan de herhuisvesting van de organisatie, die per ultimo 2017 gerealiseerd moet zijn.

Activiteiten

Het voert te ver om alle geplande activiteiten op te sommen. Iedere beweging heeft zelf gedetailleerde jaarplannen uitgewerkt.

De grote gemene deler in de ontwikkeling van activiteiten is de inzet van vrijwilligers en het werken via kerken en gelijkgestemden. Daarnaast is voor 2017 een tweetal speerpunten benoemd: Versterken en uitbouwen van de medewerkers-vriendenkringen en vanuit de volle breedte van de organisatie inzetten op het betrekken van meer mensen bij de missie en het verhogen van de inkomsten.

In 2016 zijn de eerste resultaten op het vlak van samenwerking met stadsnetwerken zichtbaar geworden. Dit is een speerpunt voor de komende jaren. Naast het verder doorbouwen van samenwerking op het vlak van evangelisatie in de steden, zal in 2017 ook weer geïnvesteerd worden in het ontwikkelen en beschikbaar stellen van producten en diensten op het vlak van toerusting voor individuele christenen en kerken.

1.5.2 Begroting

	Begroting 2017
	€
<u>BATEN</u>	
Eigen fondsenwerving	2.558.798
Acties van derden	-
Opbrengst activiteiten	319.434
Overige baten	-
Totaal baten	2.878.232
<u>LASTEN</u>	
Besteed aan doelstellingen	
Athletes in Action	1.023.267
IZG	198.278
Design je leven	34.563
StreetLink	186.365
StudentLife	651.971
Global	293.098
Stadswerk	6.433
Kerkenwerk	8.013
	2.401.988
Kosten werving baten	
Kosten eigen fondsenwerving	274.523
Beheer en administratie	
Kosten van beheer en administratie	263.093
Totaal lasten	2.939.604
Resultaat boekjaar	-61.372
Mutatie bestemmingsreserve operations	-
Resultaat boekjaar	-61.372

2. JAARREKENING 2016

2.1 Balans per 31 december (na resultaatbestemming)

ACTIVA		31-12-2016	31-12-2015
		€	€
<u>Vaste activa</u>			
Materiële vaste activa	2.7.1		
Inventaris		20.186	27.543
		<u>20.186</u>	<u>27.543</u>
		-----	-----
<u>Vlottende activa</u>			
Vorraden	2.7.2	19.213	17.801
		-----	-----
<u>Vorderingen</u>			
Debiteuren	2.7.3	15.431	13.558
Overige vorderingen en activa	2.7.4	36.470	41.933
		<u>51.901</u>	<u>55.491</u>
		-----	-----
Liquide middelen	2.7.5	508.080	852.703
		-----	-----
Totaal activa		<u><u>599.380</u></u>	<u><u>953.538</u></u>

De significante daling in liquide middelen ten opzichte van ultimo 2015 is grotendeels veroorzaakt door de afwikkeling van de financiën van Jesus.net en de overdracht van medewerkers inclusief vriendenkringsaldi.

PASSIVA		31-12-2016	31-12-2015
		€	€
Reserves en fondsen			
<i>Reserves</i>			
Continuïteitsreserve	2.7.6	-149.665	-74.529
Bestemmingsreserve investeringen	2.7.7	17.500	17.500
Bestemmingsreserve operations	2.7.8	-	75.000
Bestemmingsreserve financiële vrijheid	2.7.9	8.250	-
		<u>-123.915</u>	<u>17.971</u>
		-----	-----
<i>Fondsen</i>			
Bestemmingsfondsen	2.7.10	518.018	738.996
		-----	-----
Langlopende schulden			
Leningen	2.7.11	4.301	8.613
		-----	-----
Kortlopende schulden			
Aflossingen	2.7.11	4.312	8.624
Crediteuren		61.872	54.540
Door te betalen giften vriendenkring	2.7.12	14.858	12.003
Belastingen en sociale lasten	2.7.13	38.303	32.671
Overige kortlopende schulden	2.7.14	81.631	80.120
		<u>200.976</u>	<u>187.958</u>
		-----	-----
Totaal passiva		<u>599.380</u>	<u>953.538</u>
		=====	=====

De bestemmingsfondsen zijn met ruim 2 ton verlaagd. Dit wordt grotendeels verklaard door mutaties die gerelateerd zijn aan de afrekening met Jesus.net. Het betreft enerzijds afwikkeling van project-bestemmingsfondsen en anderzijds afwikkeling van vriendenkring fondsen.

2.2 Staat van baten en lasten

		Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
		€	€	€
<u>BATEN</u>				
Eigen fondsenwerving	2.8.1	2.183.990	1.931.655	2.232.841
Acties van derden	2.8.2	44.246	-	263.935
Opbrengsten activiteiten	2.8.3	247.932	341.517	214.859
Overige baten	2.8.4	2.381	-	2.723
Totaal baten		2.478.549	2.273.172	2.714.358
<u>LASTEN</u>				
Besteed aan doelstellingen				
Athletes in Action	2.5	790.481	846.411	731.736
IkzoekGod.nl	2.5	608.097	387.712	527.070
StudentLife	2.5	505.319	416.624	435.813
StreetLink	2.5	146.800	138.828	157.476
DESIGNjeLeven	2.5	31.651	46.436	31.997
Together	2.5	-	-	6.740
Global Contribution	2.5	340.145	242.236	294.790
Shine	2.5	-	45.113	-
Stadwerk	2.5	5.714	11.665	-
		2.428.207	2.135.025	2.185.622
Kosten werving baten				
Kosten eigen fondsenwerving	2.5	173.256	126.652	120.476
Beheer en administratie				
Kosten van beheer en administratie	2.5	239.950	216.455	239.926
Totaal lasten		2.841.413	2.478.132	2.546.024
Resultaat		-362.864	-204.960	168.334
Mutatie bestemmingsfondsen		220.978	57.852	-102.380
Mutatie bestemmingsreserves		66.750	75.000	-63.356
Mutatie continuïteitsreserve		-75.136	-72.108	2.598

2.3 Resultaatbestemming

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
	€	€	€
Totaalresultaat	-362.864	-204.960	168.334
Resultaatbestemming bestemmingsfondsen			
Bestemmingsfondsen	-220.978	-57.852	102.380
Resultaat na mutatie bestemmingsfondsen	-141.886	-147.108	65.954
	-----	-----	-----
Resultaatbestemming bestemmingsreserves			
Bestemmingsreserve investeringen	-	-	-11.644
Bestemmingsreserve operations	-75.000	-75.000	75.000
Bestemmingsreserve financiële vrijheid	8.250	-	-
Overschot	-75.136	-72.108	2.598
	-----	-----	-----
Resultaatbestemming continuïteitsreserve			
Continuïteitsreserve	-75.136	-72.108	2.598
	=====	=====	=====

Het negatieve resultaat van 2016 (voor mutatie bestemmingsfondsen) wordt in belangrijke mate veroorzaakt door twee posten.

- Door de verzelfstandiging van Jesus.net heeft er een afrekening plaatsgevonden met Jesus.net. Omdat een groot deel van die afrekening bestond uit het uitbetalen van bestemmingsfondsen leidt dat tot een grote verliespost vóór mutatie bestemmingsfondsen.
- Omdat er sprake is van een daling in het totale saldo van de vriendenkringen ten opzichte van 2015 (voornamelijk als gevolg van de uitstroom van Jesus.net), wordt het resultaat vóór mutatie bestemmingsfondsen negatief beïnvloed. Bij de mutaties van de bestemmingsfondsen wordt dit vereffend, zodat het uiteindelijk geen effect heeft op de exploitatie maar alleen op het saldo van de bestemmingsfondsen.

Voor 2016 was een negatief exploitatieresultaat begroot van € 72.108. Wij zijn blij dat we qua realisatie daar heel dichtbij zijn geëindigd. Agapè is sinds 2015 bezig met een fundamentele herstructurering van de kosten en de processen rond het genereren van inkomsten. Dit traject zal enkele jaren in beslag nemen. In 2016 en 2017 is het effect hiervan dat Agapè een negatief exploitatieresultaat realiseert/budgetteert. In 2016 hadden wij de bestemmingsreserve Operations nodig om het verlies te beperken tot circa 75k. Voor 2017 is de verwachting dat wij zonder bestemmingsreserves uitkomen op een tekort van ruim 60k. Naar verwachting zal het financiële resultaat vanaf 2018 weer positief omgebogen worden.

2.4 Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht geeft inzicht in de geldmiddelen die gedurende het verslagjaar beschikbaar zijn gekomen en in het benutten van die geldmiddelen in hetzelfde verslagjaar.

	2016	2015
	€	€
Kasstroom uit activiteiten		
Totaal baten	2.478.549	2.714.358
Totaal lasten	2.841.413	2.546.024
Exploitatieresultaat	-362.864	168.334
Afschrijvingen	9.975	3.760
Cash-flow	-352.889	172.094
<i>Mutaties in:</i>		
Vorraden	-1.412	2.104
Debiteuren	-1.873	-3.552
Overige vorderingen en activa	5.463	8.554
Aflossingen	-4.312	-
Crediteuren	7.332	172
Door te betalen giften vriendenkringen	2.855	-3.970
Belastingen en sociale lasten	5.632	-1.763
Overige kortlopende schulden	1.511	7.059
	15.196	8.604
Totaal kasstroom uit activiteiten	-337.693	180.698

Kasstroomoverzicht (vervolg)

	2016	2015
	€	€
Kasstroom uit investeringen		
Investeringen in materiële vaste activa	-4.633	-14.980
Desinvesteringen in materiële vaste activa	2.015	13.494
Totale kasstroom uit investeringen	-2.618	-1.486
Kasstroom uit financieringen		
Aflossing van langlopende schulden	-4.312	-2.000
Vrijval langlopende schulden	-	-
Totale kasstroom uit financieringen	-4.312	-2.000
Totale kasstroom	-344.623	177.212
Saldo liquide middelen begin	852.703	675.491
Totale kasstroom	-344.623	177.212
Saldo liquide middelen eind	508.080	852.703

2.5 Overzicht baten- en lastenverdeling (uitsplitsing doelstellingen)

Bestemming	Doelstellingen				
	Athletes in Action	IkzoekGod.nl	Student Life	StreetLink	
	€	€	€	€	
Baten					
Eigen fondsenwerving	2.8.1	134.218	188.669	35.949	15.924
Giften vriendenkring	2.8.1	463.252	246.157	464.234	127.945
Acties van derden	2.8.2	-	2.246	1.225	-
Opbrengsten activiteiten	2.8.3	182.643	46.520	6.754	202
Overige baten	2.8.4	-	-	-	-
Totaal baten		780.113	483.592	508.162	144.071
Lasten					
Afdrachten	2.9.1	-	95.202	-	-
Activiteiten	2.9.2	200.745	121.664	15.347	14.119
Publiciteit en communicatie	2.9.3	8.819	1.410	422	-
Personeelskosten	2.9.4	4.359	33.004	3.779	1.977
Kosten vriendenkring	2.9.5	452.731	239.966	452.731	124.477
Overige personeelskosten	2.9.6	55.784	18.176	20.325	2.258
Afschrijvingen	2.7.1	1.074	1.478	635	150
Huisvestingskosten	2.9.7	19.372	5.718	4.578	1.268
Algemene kosten	2.9.8	49.518	91.479	7.502	2.551
Totaal lasten		790.481	608.097	505.319	146.800
Exploitatieresultaat		-10.368	-124.505	2.843	-2.729
Gemiddeld aantal FTE's 2016		18,7	8,3	13,8	4,8
Gemiddeld aantal FTE's 2015		17,6	8,9	13,9	4,9

Doelstellingen		Werving		Beheer	
DESIGN jeLeven	Stadswerk/ Kerkenwerk	Global Contribution	Fondsen- werving	Beheer & administratie	Totaal 2016
€	€	€	€	€	€
6.820	1.854	6.015	266.249	1.157	656.855
22.282	-	197.239	2.259	3.767	1.527.135
-	-	40.775	-	-	44.246
652	84	-	1.199	9.878	247.932
-	-	-	-	2.381	2.381
<u>29.754</u>	<u>1.938</u>	<u>244.029</u>	<u>269.707</u>	<u>17.183</u>	<u>2.478.549</u>
-	-	104.290	-	-	199.492
126	1.327	-	14	-7.125	346.217
118	67	632	39.713	1.687	52.868
3.817	1.042	-	90.348	139.178	277.504
21.665	-	195.080	2.176	3.627	1.490.532
1.967	1.634	38.386	7.404	22.961	168.895
88	70	-	2.337	4.143	9.975
1.272	450	-	13.952	20.225	66.835
2.598	1.124	1.757	17.312	55.254	229.095
<u>31.651</u>	<u>5.714</u>	<u>340.145</u>	<u>173.256</u>	<u>239.950</u>	<u>2.841.413</u>
<u>-1.897</u>	<u>-3.776</u>	<u>-96.116</u>	<u>96.451</u>	<u>-222.767</u>	<u>-362.864</u>
1,4	0,8	3,9	1,3	2,7	55,7
0,7	-	2,9	1,4	2,7	53,0

Doelbestedingspercentage van de baten:

Bestedingen aan doelstellingen/totale baten 98,0%

Doelbestedingspercentage van de lasten:

Bestedingen aan doelstellingen/totale lasten 85,5%

Fondsenwervingspercentage:

Kosten fondsenwerving/baten eigen fondsenwerving 7,9%

2.5 Overzicht baten- en lastenverdeling (verdichting)

		Doelstellingen	Fondsen- werving	Beheer & administratie	Totaal 2016
		€	€	€	€
Baten					
Eigen fondsenwerving	2.8.1	389.449	266.249	1.157	656.855
Giften vriendenkring	2.8.1	1.521.109	2.259	3.767	1.527.135
Acties van derden	2.8.2	44.246	-	-	44.246
Opbrengsten activiteiten	2.8.3	236.855	1.199	9.878	247.932
Overige baten	2.8.4	-	-	2.381	2.381
Totaal baten		2.191.659	269.707	17.183	2.478.549
Lasten					
Afdrachten	2.9.1	199.492	-	-	199.492
Activiteiten	2.9.2	353.328	14	-7.125	346.217
Publiciteit en communicatie	2.9.3	11.468	39.713	1.687	52.868
Personeelskosten	2.9.4	47.978	90.348	139.178	277.504
Kosten vriendenkring	2.9.5	1.484.729	2.176	3.627	1.490.532
Overige personeelskosten	2.9.6	138.530	7.404	22.961	168.895
Afschrijvingen	2.7.1	3.495	2.337	4.143	9.975
Huisvestingskosten	2.9.7	32.658	13.952	20.225	66.835
Algemene kosten	2.9.8	156.529	17.312	55.254	229.095
Totaal lasten		2.428.207	173.256	239.950	2.841.413
Exploitatieresultaat		-236.548	96.451	-222.767	-362.864
Gemiddeld aantal FTE's 2016		51,7	1,3	2,7	55,7
Gemiddeld aantal FTE's 2015		48,9	1,4	2,7	53,0
Doelbestedingspercentage van de baten:					
Bestedingen aan doelstellingen/totale baten					98,0%
Doelbestedingspercentage van de lasten:					
Bestedingen aan doelstellingen/totale lasten					85,5%
Fondsenwervingspercentage:					
Kosten fondsenwerving/baten eigen fondsenwerving					7,9%

Begroot 2016	Totaal 2015
€	€
546.655	686.760
1.385.000	1.546.081
57.852	263.935
341.517	214.859
-	2.723
<hr/>	<hr/>
2.331.024	2.714.358
<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
105.000	73.480
313.286	287.568
65.184	104.492
283.469	244.925
1.246.500	1.367.055
182.449	150.103
9.500	13.859
90.705	85.387
182.039	219.155
<hr/>	<hr/>
2.478.132	2.546.024
<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
-147.108	168.334
<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

91,6% 80,5%

86,2% 85,8%

6,6% 5,4%

In vergelijking met 2015 zijn er significante verschuivingen opgetreden in de ratio's: 'Doelbestedingspercentage van de baten' en 'Fondsenwervingspercentage'. Voor de toelichting op deze wijzigingen wordt verwezen naar paragraaf 1.2.2.

2.6 Grondslagen van waardering en van bepaling van het resultaat

2.6.1 Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgesteld op basis van Richtlijn 650 voor "Richtlijn Fondsenwervende Instellingen" van de Raad voor de Jaarverslaggeving. Doel van deze Richtlijn is inzicht te geven in de kosten van de organisatie en besteding van de gelden in relatie tot het doel waarvoor die fondsen bijeengebracht zijn. De jaarrekening is opgesteld in euro's.

2.6.2 Vergelijkende cijfers

De cijfers over 2015 zijn, waar relevant, aangepast om vergelijkbaarheid met het verslagjaar mogelijk te maken.

2.6.3 Continuïteit

Agapè heeft, als erfenis uit het verleden, al een aantal jaar een negatieve continuïteitsreserve. Het in 2015 ingezette traject gericht op fundamentele herstructurering van de exploitatiekosten en professionalisering van de fondswerving heeft tot gevolg dat de organisatie gedurende enkele jaren een negatief resultaat laat zien. Dit heeft een verdere daling van de continuïteitsreserve in 2016 en ook in 2017 tot gevolg. Vanaf 2018 wordt verwacht dat er structureel sprake zal zijn van stijgende positieve resultaten en dat de negatieve continuïteitsreserve in de daaropvolgende jaren kan worden weggewerkt. Het financiële herstructureringsplan dat door het bestuur is uitgewerkt, heeft de goedkeuring van de Raad van Toezicht en ook Agapè Europa steunt het verbeterplan.

Belangrijkste focuspunten daarin zijn:

- continue aandacht voor kosten- beheersing en -efficiëntie;
- professionalisering en segmentering van de fondswerfaanpak.

Voor 2017 en 2018 zijn daarnaast specifiek de volgende aandachtsgebieden geformuleerd:

- eerste half jaar 2017 wordt gewerkt aan het gezond krijgen van het fonds voor de medewerkers;
- voor de 2e helft van 2017 en eerste helft 2018 wordt organisatie-breed ingezet op aanvullende fondswerfproducten die gericht zijn op aanwas van structurele gevers op bewegings- en organisatie-niveau.

Het continuïteitsrisico voor de lange termijn wordt afgedekt door het herstructureringsplan; de voortgang hiervan zal strak worden gemonitord. Aangezien de organisatie beschikt over ruim voldoende liquide middelen is er voor de korte termijn geen sprake van een continuïteitsrisico.

Grondslagen van waardering

2.6.4 Algemene grondslagen van waardering

Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarden.

2.6.5 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa benodigd voor de doelstelling en voor de bedrijfsvoering worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met de op basis van de geschatte levensduur bepaalde afschrijvingen, met inachtneming van een eventuele restwaarde. De afschrijvingen bedragen een percentage van deze verkrijgingsprijs.

2.6.6 Vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva

De vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva zijn opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs; waardering geschiedt onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid, gebaseerd op een individuele beoordeling van de vorderingen.

Subsidieverplichtingen zijn opgenomen op basis van een besluit ter zake, welke schriftelijk is kenbaar gemaakt aan de ontvanger van de subsidie.

Dit betreffen de door te betalen gelden voor kosten voor levensonderhoud die vanuit de persoonlijke achterban van medewerkers worden ontvangen, voor zover deze medewerker niet in dienst is.

2.6.7 Reserves en fondsen

Reserves betreffen gelden ter vrije besteding van de stichting. Door het bestuur kunnen doelreserves worden aangehouden voor aanwending voor een specifiek doel.

Fondsen betreffen gelden die besteed moeten worden in het kader voor de doelstelling waarvoor deze ter beschikking zijn gesteld. Dit betreft het niet bestede deel van toegekende donaties en andere fondsen.

Grondslagen van resultaatbepaling

2.6.8 Algemene grondslagen van resultaatbepaling

Het resultaat is bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden kosten en andere aan het verslagjaar toe te rekenen lasten, met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderinggrondslagen.

2.6.9 Baten

De baten zijn gevormd door alle aan het verslagjaar toe te rekenen opbrengsten.

Nalatenschappen worden opgenomen in het verslagjaar waarin de omvang van de nalatenschap betrouwbaar kan worden vastgesteld, derhalve indien de betaling is aangekondigd. Voorschotten worden verantwoord in het boekjaar waarin zij worden ontvangen.

Giften in natura worden gewaardeerd tegen de reële waarde.

2.6.10 Bestedingen en lasten

Financiële baten en lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende renteopbrengsten en -lasten.

2.6.11 Personeelsbeloning

Salarissen en sociale lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarin deze verschuldigd zijn, in overeenstemming met de arbeidsovereenkomsten.

De stichting heeft geen pensioenregeling.

2.6.12 Kostentoerekening

De bestedingscategorieën bestaan uit Athletes in Action, IkzoekGod.nl, StudentLife, StreetLink, DESIGNjeLeven, Stadswerk, Global Contribution, fondsenwerving en kosten beheer en administratie.

De volgende kostensoorten worden als volgt nader verdeeld over de bestedingscategorieën.

Kostensoort	Toerekening
Publiciteit en communicatie	Directe toerekening en overige naar rato op basis van medewerkers.
Personeelskosten	Directe toerekening en overige op basis van medewerkers.
Kosten vriendenkring	Directe toerekening, op basis van inkomsten vriendenkring.
Overige personeelskosten	Directe toerekening en overige naar rato op basis van medewerkers.
Afschrijvingen	Directe toerekening.
Huisvestingskosten	Directe toerekening en overige naar rato op basis van medewerkers.
Algemene kosten	Directe toerekening en overige naar rato op basis van medewerkers.

Onderstaande tabel toont de verdeling van FTE's binnen de organisatie.

	2016	2015
	_____	_____
Athletes in Action	18,7	17,6
IkzoekGod.nl	8,3	8,9
StudentLife	13,8	13,9
StreetLink	4,8	4,9
DESIGNjeLeven	1,4	0,7
Stadswerk/Kerkenwerk	0,8	-
Global Contribution	3,9	2,9
Fondsenwerving/Communicatie	1,3	1,4
Beheer & administratie	2,7	2,7
	_____	_____
Totaal medewerkers	55,7	53,0
	=====	=====
FTE's in loondienst zonder vriendenkring binnenland	4,1	4,1
FTE's in loondienst met vriendenkring binnenland (deze zijn vanaf 1 juli 2009 in loondienst gekomen)	45,8	43,1
FTE's geen loondienst met vriendenkring binnenland	1,5	1,5
FTE's geen loondienst zonder vriendenkring binnenland (associates)	4,3	4,3
	_____	_____
Totaal	55,7	53,0
	=====	=====

2.7 Toelichting op de balans

ACTIVA

VASTE ACTIVA

2.7.1 Materiële vaste activa

De mutaties in de materiële vaste activa zijn in het hierna volgende schema samengevat.

	Inventaris
	€
Stand per 1 januari 2016	
Aanschafwaarde	95.790
Cumulatieve afschrijvingen	-68.247
	<hr/> 27.543 <hr/> <hr/>
Mutaties boekjaar 2016	
Investeringen	7.743
Afschrijvingen	-13.198
Desinvesteringen	-5.806
Afschrijvingen desinvesteringen	3.904
	<hr/> -7.357 <hr/> <hr/>
Stand per 31 december 2016	
Aanschafwaarde	97.727
Cumulatieve afschrijvingen	-77.541
	<hr/> 20.186 <hr/> <hr/>

De afschrijvingen zijn berekend op basis van de volgende jaarlijkse afschrijvingspercentages.

Inventaris	20%
------------	-----

De materiële vaste activa worden aangewend in het kader van de bedrijfsvoering.

2.7 Toelichting op de balans (vervolg)

	2016	2015
	€	€
VLOTTENDE ACTIVA		
<u>2.7.2 Voorraden</u>		
Voorraad boeken, media en cursusmaterialen	22.713	21.301
Af: voorziening incurante voorraden	-3.500	-3.500
Saldo per 31 december	<u>19.213</u>	<u>17.801</u>

De voorraden zijn geheel bestemd voor de realisatie van de doelstelling.

2.7.3 Debiteuren

Debiteuren	16.631	13.702
Af: voorziening dubieuze debiteuren	-1.200	-144
Saldo per 31 december	<u>15.431</u>	<u>13.558</u>

De voorziening voor oninbaarheid is statisch bepaald.

2.7.4 Overige vorderingen en activa

Waarborgsommen	12.411	12.311
Vooruitbetaalde bedragen	4.442	9.337
Vordering uitstaande leningen	-	320
Te ontvangen bijdragen projecten	6.887	4.908
Te ontvangen rente	1.760	2.100
Omzetbelasting	3.955	5.427
Rekening-courant Agapè Europe	-	3.979
Rekening-courant Stichting GAIN	256	-
Overige vorderingen	6.759	3.551
Saldo per 31 december	<u>36.470</u>	<u>41.933</u>

2.7 Toelichting op de balans (vervolg)

	2016	2015
	€	€
<u>2.7.5 Liquide middelen</u>		
Rekening-courant	158.795	231.376
Spaarrekeningen	348.240	620.528
Paypal betaalrekening	451	512
Kas	594	287
Saldo per 31 december	<u>508.080</u>	<u>852.703</u>

De significante daling in liquide middelen ten opzichte van ultimo 2015 is grotendeels veroorzaakt door de afwikkeling van de financiën van Jesus.net en de overdracht van personeel inclusief vriendenkringsaldi.

Een gedeelte van de liquide middelen is gereserveerd voor betaling van voor medewerkers ontvangen gelden en is niet beschikbaar voor lopende betalingen.

PASSIVA

2.7.6 Continuïteitsreserve

Saldo per 1 januari	-74.529	-77.127
Mutatie volgens resultaatbestemming	-75.136	2.598
Saldo per 31 december	<u>-149.665</u>	<u>-74.529</u>

De continuïteitsreserve wordt gevormd voor dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat ook in de toekomst aan verplichtingen kan worden voldaan. De noodzakelijk geachte omvang van de continuïteitsreserve bedraagt € 250.000. De grondslag hiervoor vormt 50% van de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie.

2.7 Toelichting op de balans (vervolg)

	2016	2015
	€	€
<u>2.7.7 Bestemmingsreserve investeringen</u>		
Saldo per 1 januari	17.500	29.144
Mutatie volgens resultaatbestemming	-	-11.644
Saldo per 31 december	<u>17.500</u>	<u>17.500</u>

De bestemmingsreserve is door het bestuur bestemd om nieuwe initiatieven te stimuleren en capaciteit en middelen uit te breiden.

2.7.8 Bestemmingsreserve operations

Saldo per 1 januari	75.000	-
Mutatie volgens resultaatbestemming	-75.000	75.000
Saldo per 31 december	<u>-</u>	<u>75.000</u>

De bestemmingsreserve Operations is door het bestuur bestemd ter dekking van activiteiten die zijn gepland om de verhouding tussen kosten en inkomsten structureel te optimaliseren.

2.7.9 Bestemmingsreserve financiële vrijheid

Saldo per 1 januari	-	-
Mutatie volgens resultaatbestemming	8.250	-
Saldo per 31 december	<u>8.250</u>	<u>-</u>

2.7 Toelichting op de balans (vervolg)

	2016	2015
	€	€
2.7.10 Fondsen		
Bestemmingsfondsen		
Saldo per 1 januari	738.996	636.616
Mutatie volgens resultaatbestemming	-220.978	102.380
Saldo per 31 december	518.018	738.996

Het verloop van de bestemmingsfondsen is als volgt weer te geven.

	Saldo 01-01-2016	Mutatie fondsen	Saldo 31-12-2016
	€	€	€
IkzoekGod.nl	177.601	-129.923	47.678
Athletes in Action	53.505	5.495	59.000
StreetLink	6.940	-3.856	3.084
StudentLife	1.713	12.802	14.515
DESIGNjeLeven	5.422	-3.422	2.000
Together	2.181	-	2.181
Funding family	465.179	-98.124	367.055
Steunfonds medewerkers	17.355	2.769	20.124
MPD Fonds	4.000	-4.000	-
Rente funding family	5.100	-2.719	2.381
Saldo per 31 december	738.996	-220.978	518.018

De grootste mutaties op de bestemmingsfondsen betreffen afboekingen bij IkzoekGod en bij Funding Family. Beide afboekingen hebben betrekking op de financiële afwikkeling van Jesus.net. De afboeking onder IkzoekGod betreft de afwikkeling van de projecten van Jesus.net zoals de Refugee App, terwijl de afboeking onder Funding Family betrekking heeft op het overdragen van de vriendenkringfondsen voor de medewerkers van Jesus.net.

2.7 Toelichting op de balans (vervolg)

2.7.11 Leningen

	Balans per 31-12-2016	Aflossing 2017	Aflossing >1 jaar	Aflossing >5 jaren
	€	€	€	€
Overige leningen	8.613	4.312	4.301	-
	<u>8.613</u>	<u>4.312</u>	<u>4.301</u>	<u>-</u>
			2016	2015
			€	€
Leningen				
Saldo per 1 januari			17.237	19.237
Aflossingen			-8.624	-2.000
			<u>8.613</u>	<u>17.237</u>
Kortlopend deel leningen			-4.312	-8.624
			<u>4.301</u>	<u>8.613</u>
Saldo per 31 december			<u><u>4.301</u></u>	<u><u>8.613</u></u>

Het kortlopende deel van de aflossingsverplichting is verantwoord onder de kortlopende schulden.

De overige leningen betreffen meerdere leningen van begunstigers.

Veelal zijn de leningen renteloos, andere leningen kennen een rentevergoeding van 2% tot 5%.

2.7 Toelichting op de balans (vervolg)

	2016	2015
	€	€
<u>2.7.12 Door te betalen giften vriendenkring</u>		
Te betalen giften aan medewerkers	5.021	6.202
Te betalen giften medewerkers buitenland	9.837	5.801
Saldo per 31 december	<u>14.858</u>	<u>12.003</u>
<u>2.7.13 Belastingen en sociale lasten</u>		
Af te dragen loonheffing en sociale lasten	<u>38.303</u>	<u>32.671</u>
<u>2.7.14 Overige kortlopende schulden</u>		
Reservering vakantiegeld inclusief sociale lasten	55.689	55.250
Accountantskosten	10.000	11.050
Rekening-courant Agapè Europe	8.961	-
Rekening-courant Stichting GAiN	-	13.255
Overlopende passiva	6.981	565
	<u>81.631</u>	<u>80.120</u>

Op de rekening-courant met Agapè Europe en Stichting GAiN
is geen rente verschuldigd.

2.7 Toelichting op de balans (vervolg)

2.7.15 Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

Op 31 december 2016 waren er de volgende huurverplichtingen.

	< 1 Jaar	> 1 Jaar < 5 jaar	> 5 Jaar	Totaal
	€	€	€	€
Atoomweg 10-2, Groningen	15.000	-	-	15.000
Puntenburgerlaan 91, Amersfoort	47.256	-	-	47.256
Copiers	500	500	-	1.000
	<u>62.756</u>	<u>500</u>	<u>-</u>	<u>63.256</u>

Overige verplichtingen

Per 1 januari 2017 is Jesus.net verzelfstandigd. Giften die voor deze activiteit in 2017 worden ontvangen zullen overeenkomstig de afspraken aan hen worden overgemaakt.

2.8 Toelichting op de baten

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
	€	€	€
BATEN			
<u>2.8.1 Baten uit eigen fondsenwerving</u>			
Donaties en giften	2.181.691	1.929.381	2.229.118
Verkoop goederen	2.299	2.274	3.723
	<u>2.183.990</u>	<u>1.931.655</u>	<u>2.232.841</u>
Donaties en giften			
Giften vriendenkring	1.527.135	1.385.000	1.546.081
Giften steunfonds medewerkers	9.466	-	9.719
Giften algemeen werk	265.807	172.726	269.885
Giften bedieningen	379.283	371.655	403.433
	<u>2.181.691</u>	<u>1.929.381</u>	<u>2.229.118</u>
<i>Giften bedieningen</i>			
Athletes in Action	129.749	109.920	138.727
IkZoekGod.nl	187.575	85.000	198.513
StudentLife	34.147	62.020	23.443
StreetLink	15.529	34.000	19.273
DESIGNjeLeven	5.568	17.100	12.040
Together	700	20.000	6.100
Global	6.015	43.615	5.337
Totaal giften bedieningen	<u>379.283</u>	<u>371.655</u>	<u>403.433</u>

2.8 Toelichting op de baten (vervolg)

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
	€	€	€
Verkoop goederen			
Netto-omzet verkoop artikelen	9.487	3.774	7.536
Kostprijs verkochte artikelen	-7.188	-1.500	-3.813
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Brutowinst verkoop artikelen	2.299	2.274	3.723
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

2.8.2 Baten uit acties van derden

Bijdrage Agapè Europe	44.246	-	263.935
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	44.246	-	263.935
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

De bijdrage Europa betreft inkomsten die door andere bij Campus Crusade for Christ aangesloten organisaties buiten Nederland zijn ontvangen en die bestemd zijn voor activiteiten in Nederland en via Agapè Europe in Nederland terechtkomen.

In 2015 is een eenmalige ondersteuning ontvangen vanuit Agapè Europe.

2.8.3 Opbrengsten activiteiten

Opbrengst cursussen	326	-	1.564
Opbrengst diversen	8.074	20.824	15.770
Opbrengst projecten	185.040	320.693	136.727
Opbrengst IkZoekGod.nl	54.492	-	60.798
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	247.932	341.517	214.859
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

2.8 Toelichting op de baten (vervolg)

	Realisatie 2016	<i>Begroting</i> 2016	Realisatie 2015
	€	€	€
<u>2.8.4 Overige baten</u>			
Rentebaten	2.381	-	2.723
	<u>2.381</u>	<u>-</u>	<u>2.723</u>
	=====	=====	=====

2.9 Toelichting op de lasten

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
	€	€	€
<u>2.9.1 Afdrachten</u>			
Agapè Europe Missions Bijdrage	101.035	105.000	68.004
GAiN	1.982	-	1.411
Overige afdrachten	96.475	-	4.065
	<u>199.492</u>	<u>105.000</u>	<u>73.480</u>

Het bedrag aan overige afdrachten bestaat grotendeels uit de financiële afwikkeling van de ontvlechting van Jesus.net. In het kader van het herstructureringsprogramma voor kosten en inkomsten is de afdracht aan Europa met ingang van 2016 verhoogd.

2.9.2 Activiteiten

Athletes in Action	196.208	258.469	127.614
IkZoekGod.nl	118.951	8.246	122.519
StudentLife	15.005	16.870	14.186
StreetLink	13.904	16.258	12.070
DESIGNjeLeven	129	4.574	-
Together	1.357	1.600	5.325
Communicatie	663	7.250	5.854
	<u>346.217</u>	<u>313.268</u>	<u>287.568</u>
Activiteiten en projecten	346.217	291.455	258.092
Kosten conferenties	-	21.813	29.476
	<u>346.217</u>	<u>313.268</u>	<u>287.568</u>

Het betreft kosten van activiteiten waarvan de inkomsten onder de opbrengsten activiteiten verantwoord zijn (zie 2.8.3).

2.9 Toelichting op de lasten (vervolg)

	Realisatie 2016	<i>Begroting</i> 2016	Realisatie 2015
	€	€	€
<u>2.9.3 Publiciteit en communicatie</u>			
Advertentiekosten	8.105	-	1.540
Stands	25	-	267
Promotiematerialen	14.697	21.141	31.377
Direct mail	30.041	43.711	62.113
Advieskosten	-	333	-
Wervingskosten	-	-	9.195
	<u>52.868</u>	<u>65.184</u>	<u>104.492</u>

Ten opzichte van 2015 zijn de kosten gehalveerd. Enerzijds is dit veroorzaakt doordat als gevolg van onderbezetting op het team Communicatie het niet mogelijk is geweest om in 2016 het magazine MOVE uit te brengen. Anderzijds heeft dit te maken met het feit dat er in 2015 eenmalige kosten waren voor het ontwerp van de nieuwe huisstijl en de nieuwe website.

2.9.4 Personeelskosten

Lonen en salarissen	1.309.041	1.386.845	1.201.945
Uitkeringen UWV	-24.160	-17.550	-27.223
Sociale lasten	218.639	230.000	199.902
Inhuur derden	74.499	29.174	94.047
Doorbelaast aan vriendenkringen	-1.300.515	-1.345.000	-1.223.746
	<u>277.504</u>	<u>283.469</u>	<u>244.925</u>

2.9 Toelichting op de lasten (vervolg)

Directiebeloning

Naam	<u>D. Vonck</u>	<u>H. van den Broek</u>	<u>F. Baksteen</u>
Functie	Algemeen directeur	Directielid LDHR	Operationeel directeur
Dienstverband			
Aard (looptijd)	onbepaald	onbepaald	onbepaald
Uren	36	20	28
Part-time percentage	100%	67%	100%
Periode	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12
	€	€	€
Jaarbezoldiging			
Brutosalaris/vergoeding	62.244	9.726	-
Vakantiegeld	4.980	778	-
Sociale lasten	9.807	1.882	-
Totaal bezoldiging	77.031	12.386	-

De salariskosten voor de heer Vonck zijn voor 63% gedekt door giften uit persoonlijke vriendenkring.

De salariskosten voor de heer Van den Broek zijn volledig gedekt door giften uit persoonlijke vriendenkring.

De heer Baksteen ontvangt voor zijn werkzaamheden geen vergoeding.

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen voor hun werkzaamheden geen beloning.

2.9 Toelichting op de lasten (vervolg)

	Realisatie 2016	<i>Begroting 2016</i>	Realisatie 2015
	€	€	€
<u>2.9.5 Kosten vriendenkring</u>			
Medewerkers met vriendenkring	1.490.532	<i>1.246.500</i>	1.367.055
<u>2.9.6 Overige personeelskosten</u>			
Reiskosten	74.099	<i>78.220</i>	59.985
Kosten conferenties en trainingen	46.321	<i>60.889</i>	53.630
Overige personeelskosten	48.475	<i>43.340</i>	36.488
	<u>168.895</u>	<u><i>182.449</i></u>	<u>150.103</u>
<u>2.9.7 Huisvestingslasten</u>			
Huurkosten	64.050	<i>82.750</i>	67.028
Energiekosten	-	-	-1.371
Zakelijke lasten	11	-	1.187
Onderhoudskosten	-	-	4.172
Verhuiskosten	-	<i>496</i>	9.803
Overige huisvestingskosten	2.774	<i>7.459</i>	4.568
	<u>66.835</u>	<u><i>90.705</i></u>	<u>85.387</u>

2.9 Toelichting op de lasten (vervolg)

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
	€	€	€
2.9.8 Kantoor- en algemene kosten			
Kantoorbenodigdheden	3.418	3.977	4.636
Porti-, telefoonkosten	8.918	8.593	7.423
Internetkosten	905	-	4.678
Abonnementen, lectuur en lidmaatschappen	7.309	11.442	11.181
Accountantskosten	12.236	11.570	12.594
Advisering en administratieve begeleiding	-	-	20.923
Drukwerk/kopieerkosten	4.010	5.550	3.872
Automatiseringskosten	92.059	41.545	70.451
Incasso- en bankkosten	12.037	11.124	11.293
Verzekeringen	7.954	6.062	5.999
Kosten dubieuze debiteuren	1.978	-	-
Overige algemene kosten	78.271	82.176	66.105
	<u>229.095</u>	<u>182.039</u>	<u>219.155</u>

De automatiseringskosten zijn toegenomen ten opzichte van 2015 omdat er flink geïnvesteerd is in de ontwikkeling van de Refugee App. Aangezien dit een product van Jesus.net is, zullen in 2017 de automatiseringskosten significant lager uitpakken.

De kosten die in 2015 bij Advisering en administratieve begeleiding waren opgenomen, zijn in 2016 verantwoord onder 2.9.4 Inhuur derden.

Vastgesteld en goedgekeurd te Amersfoort op _____.

De heer D. Vonck
Voorzitter van het bestuur

De heer F. Baksteen
Penningmeester van het bestuur

De heer R.A. de Bruijn
Voorzitter van de Raad van Toezicht

De heer H.P. Medema
Vice-voorzitter van de Raad van Toezicht

De heer J.F. Garcia
Lid van de Raad van Toezicht

De heer H. van Groningen
Lid van de Raad van Toezicht

Mevrouw J. Oosterom
Lid van de Raad van Toezicht

De heer T. de Vries
Lid van de Raad van Toezicht

3. OVERIGE GEGEVENS

Stichting Agapè
Puntenburgerlaan 91-B
3812 CC AMERSFOORT

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur en Raad van Toezicht van Stichting Agapè

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Stichting Agapè gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening voor het jaar geëindigd op 31 december 2016 een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Agapè, te Amersfoort per 31 december 2016 en van het resultaat over de periode 1 januari 2016 tot en met 31 december 2016 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 'fondsenwervende instellingen'.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2016 met een balanstotaal van € 599.380;
2. de staat van baten en lasten voor het boekjaar eindigend op 31 december 2016 met een resultaat van € 362.864 (tekort); en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Materiele onzekerheid over de continuïteit

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel 'continuïteit' in de toelichting op pagina 30 van de jaarrekening, waarin uiteengezet is dat Stichting Agapè al enkele jaren een negatieve continuïteitsreserve heeft en daarom een financieel herstructureringsplan heeft opgezet. Deze condities duiden op het bestaan van een onzekerheid van materieel belang op grond waarvan gereede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteitsveronderstelling van de entiteit. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Agapè te Amersfoort, zoals vereist in de Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat. Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 'fondsenwervende instellingen'. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Was getekend te Sliedrecht, 19 juni 2017.

WITH accountants B.V.

P. Alblas RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2016 van Stichting Agapè te Amersfoort

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

Wij hebben onze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze doelstelling is om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening vrij van materiële afwijkingen als gevolg van fouten of fraude is. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.